

Eroja Metsästrategian 2005 ja Kirkkonummen kunnan metsäohjelman suhteissa lainsäädäntöön, kuntastrategiaan ja kunnan sitoumuksiin

Suoria lainauksia ko. asiakirjoista, lainaukset eivät ole koko ko. kohdan mittaisia vaan ne on pyritty ottamaan mahdollisimman lyhyinä kuitenkin niin, että asia tulee ymmärretyksi. Hoitoluokituksen nimet vaihtelevat hieman asiakirjojen välillä. Vaikka erot Kirkkonummen kunnan metsästrategia ja hoito- ja käyttöluokituksen (KH 2/31.10.2005) ”Metsästrategia 2005” ja Kirkkonummen kunnan metsäohjelman ja sen liitteen (19.5.2025) ”Metsäohjelma” väillä on merkittävä, eivät pienet sanojen puutteet erotu helposti, joten niitä on korostettu punaisella värillä. Erityisesti on huomattava, että Metsäohjelma 2025:tä puuttuvat monet toimenpideohjelmia koskevat vaatimukset.

Lainsäädäntö ja Kirkkonummen kunnan sitoumukset	Kirkkonummen kunnan metsästrategia ja hoito- ja käyttöluokitus (KH 2/31.10.2005) ”Metsästrategia 2005”	Kirkkonummen kunnan metsäohjelman ja sen liitteen (19.5.2025), ”Metsäohjelma 2025 ja sen liitteet”
<p>Perustuslaki 20 § Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille.</p> <p>Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon.</p> <p>Ks. myös KL 1 §, 22 § ja LSL 11 §</p>	<p>Kunnan omistamat metsät antavat asukkaille virkistystä, luontoelämyksiä ja liikuntamahdollisuuksia.</p> <p>Kunnan omistamat metsät turvaavat luonnon monimuotoisuuden säilymistä kunnassa.</p> <p>Kunnan omistamista metsistä saadaan puutavaraa edellä olevien päämäärien asettamissa rajoissa.</p> <p>Metsästrategian mukainen tavoitteellinen hakkuumäärä on enintään 2500 m³/v.</p>	<p>Metsillä ja metsänhoidolla on myös taloudellista merkitystä kunnalle osana alueiden kunnossapitoa ja hoitoa.</p> <p>Taloustmetsissä ja soveltuvien osin muillakin metsäalueilla tavoitteena on hyvä metsien vuotuinen kasvu ja korkealaatuisen puun tuotanto jaksolliseen metsien kasvatukseen perustuen.</p> <p>[Vuotuista hakkuumäärää ei rajoiteta]</p>
<p>Kuntalaki 1 § Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla.</p>	<p>Ulkoilu- ja virkistysmetsissä</p> <p>Asemakaava-alueen ulkoilu- ja virkistysmetsiä hoidettaessa aukkohakkuuta ei käytetä.</p> <p>Reunavyöhykkeiden hoidossa suositetaan eläimistöle hyödyllisiä hunaja- ja marjakasveja.</p> <p>Taloustmetsät</p> <p>Taloustmetsiä ovat taloustmetsänhoidon periaattein hoidetut metsät, joilla ei ole juurikaan virkistys- tai retkeilykäyttöä. Myöskään kunnan väestönkasvu, asutuksen leviäminen tai luonnon monimuotoisuuden vaaliminen ei edellytä niiden ottamista tai varaamista tällä hetkellä muuhun käyttöön... Uudistushakkuuala on korkeintaan 3 ha. Taloustmetsissä</p>	<p>Ulkoilu- ja virkistysmetsien hoito</p> <p>Hoidossa pyritään käyttämään peitteistä metsänhoitoa, jotta ”metsäisyys” hallitsisi metsäkuvaa kauemmin. Ulkoilu- ja virkistysmetsää uudistettaessa käytetään ensisijaisesti pienaukkohakkuuta tai vastaavia niin, että uudistus tehdään kerrallaan korkeintaan 0,3 hehtaarin laajuisella alueella.</p> <p>Vaikean tyvilahotilanteen tai muun häiriötilanteen takia voidaan uudistushakkuun [avohakkuun] pinta- alasta poiketa niin asema- kuin yleiskaava-alueilla...</p> <p>Varvuston ja kenttäkerroksen elinvoimaisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota, jotta esimerkiksi marjastusmahdollisuudet voidaan säilyttää.</p>

	<p>pyritään kuitenkin välttämään uudistushakkuita (uudistamisvelvoite metsälaki 3 §).</p>	<p>Taloustmetsät Keskeisin taloustmetsän tuottama hyöty on puunmyyntitulot. Metsien hoito- ja hakkuutoimenpiteet suunnitellaan ensisijaisesti korkealaatuisen, tuloa tuottavan runkopuun tuottamiseksi. Metsiköitä kasvatetaan pääasiallisesti tasaikäisinä, harvennushakkuin tuotetaan ensivaiheessa kuitupuuta ja uudistushakkuun yhteydessä tukkeja.</p>
<p>Kuntalaki 22 § Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet</p> <p>Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.</p>	<p>Kuntalaisten osallistaminen ja tiedon jakaminen kuntalaisille Luonnon- ja taloustmetsänhoitosuunnitelmien laadinnan yhteydessä osallistetaan asukkaat ja kunnassa toimivat yhdistykset tiedottamalla hoitosuunnitelmista kunnan virallisella ilmoitustaululla, kunnan virallisissa ilmoituslehdissä, kunnan kirjastoissa sekä kunnan www-sivuilla. Lisäksi hoitosuunnitelmat esitellään alueittain asukkaille (Keskusta, Masala ja Veikkola). Osallistamisessa annetaan em. tahoille mahdollisuus sanoa mielipiteensä ja antaa vastineensa hoitosuunnitelman ehdotuksesta. Mielipiteistä tehty kooste ja vastineet liitetään johtokunnan käsittelyyn vietävään hoitosuunnitelmaan. Lisäksi toimenpideohjelman laadinnan yhteydessä tiedotetaan lähiasukkaille suoritettavista hoitotoimenpiteistä.</p> <p>Toimenpideohjelmassa sijoitetaan eri hoitoluokkiin kunnan omistukseen tulleet metsäalueet sekä tarkistetaan mm. ennestään kunnan omistuksessa olleiden metsäalueiden sijoittuminen eri käyttö- ja hoitoluokkiin sekä metsien hoito- ja käsittelytapoja.</p>	<p>Kuntalaisten osallistaminen ja tiedon jakaminen kuntalaisille Kirkkonummen asukkaat ja kunnassa toimivat yhdistykset osallistetaan kunnan omistamien metsien metsänhoitosuunnitelman sekä suojelualueiden ja arvometsien luonnonhoitosuunnitelmien laadintaan aktiivisella tiedottamisella. Hoitosuunnitelman lausuntoversio myös esitellään kuntalaisille yleisötilaisuudessa. Mielipiteet ja niistä tehty kooste saatetaan lautakunnalle tiedoksi. Vuosittaiseen toimenpideohjelmaan liittyvien toimenpiteiden käynnistyessä tiedotetaan lähialueen asukkaille ja sidosryhmille toteutettavista hankkeista. Metsänhoidon tuottamista hyödyistä lisätään tietoisuutta, kuten hakkuiden ja metsänhoitotoimien vaikutuksista puuston kasvuun ja kehittymiseen sekä vaikutuksista luonnon monimuotoisuudelle.</p> <p>[KV:n käsittelyssä tehty lisäys: <i>“Kuntalaisia tiedotetaan tulevista metsänhoitotoimista ja niihin on mahdollista antaa palautetta palautejärjestelmän kautta tai sähköpostitse. Tiedote tehdään kunnan someen ja julkaistaan Kirkkonummen sanomissa.”</i> Ei ole tietoa onko edellä oleva eri sanoin kirjoitettu versio tästä lisäyksestä vai puuttuuko lisäys pöytäkirjan liitteestä].</p> <p>Metsien sijoittelu RAMS 2020 -luokkiin tehdään luonnonhoitosuunnitelman teon yhteydessä ja sitä tarkistetaan toimenpideohjelman käsittelyn yhteydessä. Luokitus on määräaikainen ja se tuodaan Yhdyskuntatekniikan lautakunnan hyväksyttäväksi kerran valtuustokaudessa.</p>
<p>Luonnonsuojelulaki 11 § Kunta edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua sekä maisemansuojelua alueellaan.</p>	<p>ks. myös KL 1 §</p> <p>Metsästrategian mukainen tavoitteellinen hakkuumäärä on enintään 2500 m³/v.</p>	<p>ks. myös KL 1 §</p> <p>[Vuotuista hakkuumäärää ei rajoiteta]</p> <p>Eri hoitoluokkien metsissä voi olla alueiltaan pieniä luontokohteita, joilla on poikkeavia hoitotavoitteita.</p>

<p>Tähän voidaan katsoa sisältyvän esimerkiksi erityisesti suojeltavien lajien (LSL 77 §) ja suojeltavien luontotyyppien (LSL 64 § ja 65 §) suojelun edistäminen sekä muiden uhanalaisten lajien ja luontotyyppien, laajempien luontokokonaisuuksien ja ekologisten yhteyksien vaaliminen.</p>	<p>[Taajama- ja talousmetsässä] luontokohteet ovat metsäalueita, joilla on erityisiä luonnonsuojelullisia arvoja. Suojeluarvojen ei tarvitse välttämättä perustua metsälakiin tai luonnonsuojelulakiin. Kyseessä voi olla esim. lintujen pesimäalue, harvinaisten kasvien esiintymä, liito- oravan levähdys- ja lisääntymispaikka tai puronvarsimetsä. Kyseessä voi olla myös istuttamatta jätettävä pelto tai metsälaidun, jolla on suuri merkitys lintujen ja monien riistaeläinten ruokailualueena.</p>	
<p>Hallintolaki 10 § Viranomaisten yhteistyö Viranomaisen on toimivaltansa rajoissa ja asian vaatimassa laajuudessa avustettava toista viranomaista tämän pyynnöstä hallintotehtävän hoitamisessa sekä muutoinkin pyrittävä edistämään viranomaisten välistä yhteistyötä.</p> <p>Ks myös KL 22 § käyttö- ja hoitoluokat sekä kunnossapitoluokat</p>	<p>Luonnonhoitosuunnitelmasta, talousmetsänhoitosuunnitelmasta ja toimenpideohjelmasta on ennen hyväksymistä pyydettyä lausunto: Käyttöluokka 1 [taajama- lähi-, suoja-, ulkoilu- ja virkistysmetsät] ja 3 [talousmetsät] - ympäristönsuojeluyksikkö, kaavoitusyksikkö sekä liikuntatoimi. Käyttöluokka 2 [Luonnonarvometsät ja suojelumetsät] - kaavoitusyksikkö, alueidenhoitopalvelut sekä liikuntatoimi.</p>	<p>Metsien hoitosuunnitelmasta ja suojelualueiden luonnonhoitosuunnitelmasta on pyydettyä ennen lautakunnan käsittelyä lausunto: RAMS 2020 alaluokat M2 [lähimetsät], M3 [ulkoilu- ja virkistysmetsät]: ympäristönsuojeluyksikkö, kaavoitus- ja liikennejärjestelmäpalvelut sekä sivistys- ja vapaa-aikapalvelut. RAMS 2020 alaluokat M4 [suojametsät], M5 [talousmetsät] kaavoitus- ja liikennejärjestelmäpalvelut RAMS 2020 alaluokka M1 ja pääluokka S [Arvometsät ja suojelumetsät] kaavoitus- ja liikennejärjestelmäpalvelut, kunnallistekniikkapalvelut sekä sivistys- ja vapaa-aikapalvelut.</p>
<p>Kirkkonummen kunnan kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma (SECAP) ja HINKU-situmus</p>	<p>Metsästrategian mukainen tavoitteellinen hakkuumäärä on enintään 2500 m³/v.</p>	<p>Kunnan hiilitase ja hiilikompensointi Kunnan laatiman kestävän energian ja ilmaston toimenpidesuunnitelman (SECAP- suunnitelma) mukaisesti tavoitteena on myös kunnan omistamien metsien hiilitaseen ylläpito ja vahvistaminen.</p> <p>Kirkkonummen kunnan omistamien metsien hiilitaseen tämänhetkistä tilaa ja tulevaisuuden kehitystä pyritään mallintamaan laskennallisilla arvioilla. Perustana hiilitaseen tilan seuraamisessa on määrävälein tehtävä hiilitasemallinnus, joka luodaan parhaan tiedon ja tutkimustuloksiin nojaavien mallinnusten pohjalta. Hiilitaseraportti laaditaan huomioiden puuston ja maaperän hiili, puuston kasvu, toimenpiteet sekä puun käytön vaikutukset.</p>
<p>Kirkkonummen kuntastrategia: <i>"Toimimme aktiivisesti ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi ja vaalimme luonnon</i></p>		<p>[Ks. taulukon alla oleva Erityisesti on huomattava Valituksenalaisenlainen päätöksen voi katsoa syntyneen virheellisessä järjestyksessä, ja olevan vastoin kuntalain 135 §:ää,...]</p>

<p>monimuotoisuutta. Valttikorttejamme ovat merellisyys, järvet ja luonnonläheisyys, joita vaalimme...” ”Strategia ohjaa päätöksentekoa. Toimimme vastuullisesti ja demokraattisesti. Valmistaudumme huolella. Johdamme tiedolla ja sitoudumme päätöksiin.”</p>		
---	--	--

Erityisesti on huomattava, että valituksenalaisen päätöksen voi katsoa syntyneen virheellisessä järjestyksessä, ja olevan vastoin kuntalain 135 §:ää, koska

Kirkkonummen kunnan kestävä energia- ja ilmaston toimintasuunnitelmaan (SECAP) ja HINKU-sitoumukseen tavoitteiden toteutumista heikentää Kirkkonummen kunnan metsästrategia ja hoito- ja käyttöluokituksen (KH 2/31.10.2005) verrattuna se, ettei enimmäishakkuumäärä Kirkkonummen kunnan metsäohjelman ja sen liitteessä (19.5.2025) ole määritelty. Vaikka metsäohjelman luvuissa *1. Metsänhoidon tavoitteet ja kunnan visio* ja *4. Metsienhoidon tavoitteet ja mittarit, Luonnon monimuotoisuus turvataan* -kohta: *Kunnan metsissä huolehditaan, että arvokkaiden elinympäristöjen ja uhanalaisten lajien säilyminen ei vaarannu* esitetyt tavoitteet eivät toteudu *metsäohjelman liitteen toimintaperiaatteiden ja metsien käsittelyperiaatteiden* seurauksena. Kaikkien kunnossapitoluokkien paitsi arvo- ja suojelumetsien metsissä tehtäisiin monimuotoisuutta, hiilensidontaa ja virkistystä haittaavia toimenpiteitä, myös sellaisia, jotka eivät ole tarpeen ulkoilijoiden tai ympäristön turvallisuuden takia.

Kuntastrategian vastaisesti ilmastotavoitteiden saavuttaminen vaikeutuisi, koska hiilivarastoja päästäisiin vähentämään. Vaikka puiden kasvu lisääntyisikin, ei sillä kyetä korvaamaan puustoon ja maaperään sitoutuneen hiilen menetystä. Ei asetettu edes SECAP-toimintaohjelmaa tukevaa tavoitetta hiilivaraston kasvattamiselle. Tätä ei voi kutsua sitoutumiseksi päätöksiin. Lausunnoissa ja mielipiteissä ollutta tietoa ei ole hyödynnetty metsäohjelman toimintaperiaatteita metsien käsittelyperiaatteita kirjoitettaessa. Ei ole tutustuttu tutkimuksiin siitä, miten metsien käsittely vaikuttaa luonnon hyvinvointivaikutuksiin ja monimuotoisuuteen. Tätä ei voi kutsua tiedolla johtamiseksi eikä päätöksiin sitoutumiseksi, saati aktiiviseksi toiminnaksi ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi tai luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi. Tiedolla johtamisena ei voida myöskään pitää sitä, että jatkossa lausuntoja metsien hoitosuunnitelmista ei alaluokissa M4 [suojametsät], M5 [talousmetsät] pyydetäisiin ympäristönsuojeluyksiköltä, kaavoitus- ja eikä sivistys- ja vapaa-aikapalveluilta tai, että toimenpideohjelmien ei annettaisiin kuntalaisille mahdollisuutta osallistua päätöksen tekoon. Tämä on erityisen merkittävää, kun ” *Metsien sijoittelu RAMS 2020 -luokkiin tehdään luonnonhoitosuunnitelman teon yhteydessä ja sitä tarkistetaan toimenpideohjelman käsittelyn yhteydessä.*”, niin voitaisiin mitkä tahansa metsät muuttaa talousmetsiksi (toki kaavojen sallimissa rajoissa) pelkällä lautakunnan päätöksellä.